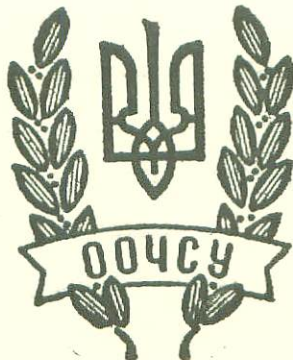


# ВІСНИК

**VISNYK** the **HERALD**



**еуспільно-політичний місячник**

РІК XXXV Ч. 12  
YEAR XXXV, No. 12

ГРУДЕНЬ — 1982  
DECEMBER — 1982

ЦІНА 0.90 ЦЕНТІВ  
PRICE \$ .90



# **В І С Н И К**

Д-р Роман Малащук

## **У СВЯТ-ВЕЧІРНЮ ГОДИНУ**

(Уривок)

... На безкрайному українському небі різдвяні зорі і янгольські хори у незмірних просторах...

А на українській землі не чути співу української коляди. На українській землі — боротьба.

Цю боротьбу благословить з висот небесних Новонароджене Боже Дитя — Христос. Бо це свята боротьба — за Христову Правду і за Українську Правду. Проти диявола, проти Ірода і проти слуг його.

Щоб розкувати закутий у важкі кайдани народ, щоб визволити братів і сестер наших з далеких заслань, концтаборів і тюрем, щоб повернути на рідну землю — до рідних батьківських осель всіх, хто насильно, гвалтом і розбоєм був з неї вирваний, щоб розвіяти тьму неволі, щоб віддати українському народові загарбану в нього свободу і життя.

Завзята боротьба і непохитна віра в перемогу Правди — оце Різдво Христове в Україні сьогодні.



А тут? Українська коляда лине в простори...

А наші думи линуць туди...

Женуть як вітер, як буря, як гураган... Через моря і океани, крізь сніги і заметіль, через гори, ліси і ріки, через кордони і заслони... Летять-біжать... Усіми дорогами, шляхами і стежками.

І припадають до батьківських порогів...

У нас: свят-вечірня зірка на небі, сляво свічки — чорна стрічка і порожнє місце при столі...

Будьмо ж гідними синами нашого народу. Єднаймося з нашими братами й сестрами не лише серцем і душею, але теж і ділами. Допомогай-

**ХРИСТОС РОДИВСЯ! — СЛАВІТЕ ЙОГО!**

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ 1983 РОКОМ БОЖИМ ВІТАЄМО УСІХ УКРАЇНЦІВ-УКРАЇНОК САМОСТІЙНИКІВ НА БАТЬКІВЩИНІ І В РОЗСІЯННІ СУЩИХ! БАЖАЄМО ДАЛЬШИХ УСПІХІВ У БОРОТЬБІ ПРОТИ АНТИХРИСТА ХХ СТОЛІТТЯ — РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У ФОРМІ ССРСР, БАЖАЄМО СИЛ, ЗДОРОВ'Я І РОДИННОЇ РАДОСТІ У ЦІ СВЯТКОВІ ДНІ ПРИХОДУ НА ЗЕМЛЮ НЕЗНИЩЕННОЇ БОЖОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ!

**Г. У. ООЧСУ,  
РЕДАКЦІЯ І ВИДАВНИЦТВО**

### **КОЛЯДА**

Тешуть телсі з срібла сани,  
стелиться сніжнета путь.

На тих саях в синь незнану  
Дитя Боже повезуть.

Тешуть телсі з срібла сани,  
сняться веснянії сні.

На тих саях ясна Пані,  
очі, наче у сарні.

Ходить сонце у крисані,  
спить слов'янськеє Дитя.

Ідуть сани, плаче Пані,  
снігом стелиться життя.

.....  
мо йому нашими зусиллями, нашим трудом і працею, і жертвенністю.

Допоможи́мо, щоб і увесь український народ, так як і другі народи світу, — зустрівач Різдво Христове в радості і веселості.

Щоб міг вольними устами і на вольній землі і у вольній сім'ї співати вольну українську коляду.  
**ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!**



### ВІТАЄМО „НАЦІОНАЛЬНУ ТРИБУНУ”!

Головна Управа ООЧСУ, Видавництво і Редакція „Вісника” вітають прихід до братньої родини української національної преси за океаном нового тижневика — „НАЦІОНАЛЬНУ ТРИБУНУ”!

Тижневик — пресовий орган ОУВФронту в ЗСА, почав виходити у Видавництві „Воля” в Нью-Йорку, перше число — з датою 7 листопада 1982 року.

Як багато сказано у цій, дорогій для кожного українського патріотичного серця, назві: „НАЦІОНАЛЬНА ТРИБУНА”!

Часопис надходить до передплатників спільно з офіціозом „Шлях Перемоги”, немов всебічно доповнюючи його. Передплата лише 40 дол. річно — за два тижневики, які пошта доручає читачам спільно, того ж самого дня.

Бажаємо побратимові найкращих успіхів у ширенні української Правди і в боротьбі проти ворога України і людства — колонізаторсько-імперської Росії під ширмою ССРСР!

### РЕЗОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

Відавна інспірована президентом УККА д-ром Левом Добрянським, після переслухань свідчень у різних комісіях, справа американської оборони прав українського народу на рідні Церкви знайшла своє вирішення у формі знаменної Резолюції ч. 18 — 1982.

На внесок сен.-республіканця Б. Голдвотера і конгресмена-респ. Е. Дервінського, Палата Репрезентантів і Конгрес спільно ухвалили Резолюцію ч. 18, з вимогою до уряду ССРСР допустити вільну діяльність УАПЦеркви і УКЦеркви та ін. релігійних домінацій в Україні.

Резолюція також закликає президента Роналда Регена, щоб він не лише розпочав переговори у цій справі з Москвою, а звернувся і до Ватикану, до Світової Ради Церков, до ООН та ін. організацій із закликом домагатися права на відродження українських Церков в Україні.

Українські Ієрархи обох історичних Церков, як і Євангельсько-протестантські українські Об'

### Українська національна революція 1917-20 років

Олександр Олесь

#### О, БОЖЕ! ЩАСТЯ В НАС БУЛО!

І досі ще цвітуть в уяві прапори,  
Тече юрба по вулицях шумливих...  
О, сонце звільнене, гори,  
Красуйся в усміхах щасливих!

І досі ще стоять в очах полки,  
На зброї іскри хтось зриває...  
Стоять полки... „Здорові, козаки!”  
„Здорові, батьку!” грім лунає.

Що сталося там? Забили джерело?!  
Чому потоком лється „слава”?..  
О, Боже! щастя в нас було!  
О, Боже! в нас була Держава!

Невже ми втратили її?!  
Невже у нас не стало сили  
Хоч крихту рідної землі  
В руках лишити до могили?

... Спокутуймо ганьбу свою,  
З'єднаймо всі в єдину лаву,  
Знайдем в димах, в вогні, в бою  
Свою загублену Державу!

єднання, парафії, різні українські організації, установи і товариства повинні писати листи до американського Уряду з підтримкою славетної Резолюції ч. 18, яка своїм значенням може дорівнятися — в закордонній американській політиці, лише Резолюції про Тиждень Поневоле-них Націй. Обидві ці Резолюції є тяглыми, себ-то дійсними аж до їх реалізації.

Можна сподіватися, що замість виступати в обороні неіснуючих так зв. гельсінкських груп, які самозліквідувалися, тепер велика увага громадянства буде присвячена справі вимог до Москви: реалізувати на практиці справедливе домагання Уряду ЗСА і вільної української мільйонної спільноти.

## До 60-ліття створення ССРСР

У грудні цього року Москва відзначає 60-ліття перемоги своєї зброї над не-російськими народами: Україною, Білоруссю, Балтицькими країнами, Кавказом, азійськими так зв. „республіками“, а згодом і країнами-сателітами.

Силою підступної і кривавої політики Леніна-Сталіна, силою зброї і ліквідацією вільних держав, у тому й Української Держави у формі соборної УНР, — Москва опанувала великі простори Сходу Європи, зберегла свою імперію, перефрмувавши її з білого на червоний (для наївників) колір. Створивши 60 літ тому підступом, зрадою і терором так званій Советський Союз, Москва нині виступає як триумфатор! Новочасна російська імперія постала з крові поневолених народів, найкращих синів і дочок, яких Москва катувала і катує! Тільки за спротив ненависній окупації з її колективізацією і пролетаризацією та безбожництвом Україна заплатила Росії мільйонами безневинних жертв у 1932-33 роках, розстрілом і засланням 240 українських письменників та інших інтелігентів — мозку народу. За цей час Україна втратила десятки мільйонів синів і дочок, наші УАПЦерква, УКЦерква, як і Євангельсько-Протестантські Об'єднання загнані в підпілля; наші кращі сини і дочки народу караються в московських казематах і психушках; діти України змушені силою режиму вивчати окупаційну, чужу московську мову... Багатства України безоглядно загарбує собі Москва, передчуваючи, що не довго вже доведеться їй господарювати на чужому! А про це впродовж 10 героїчних літ вимовно пригадувала Москві хоча б наша славна Українська Повстанська Армія, а тепер пригадує Нескорений Юрій Шухевич і десятки Борців.

Те, що діялося й діється в окупованій Україні, у більших чи менших розмірах, залежно від величини даного народу — діялося й діється тепер у московсько-большевицькій тюрмі народів.

Тож коли Москва буде святкувати 60-ту річницю свого підступу і насилля, — ми повинні в лавах ООЧСУ, як і у всіх Організаціях Ви-

звольного Фронту і в АБН, зміцнити наш московський протинаступ!

Даваймо нашу повну підтримку заходам і плянам повної репрезентації українців у Америці — УККА. Виходьмо зорганізовано на антимосковські демонстрації. Бикриваймо московську імперію у формі ССРСР у розмовах із нашими друзями-американцями по праці. Поширюймо видання англійською та іншими мовами АБН, де неознайомлені з правдою—знайдуть правду про хижачку імперію в ХХ столітті! Розповідаймо вдома наших дітям правду про сучасну Україну, про лють Москви і про спротив нашого героїчного народу... Діймо на всіх відтинках проти останньої імперії, яка є загрозою і вільнолюбній Америці!

**Віriamo у народження Сина Божого — носія справедливости. Віriamo в перемогу Правди на землі. Прискорюймо нашою працею перемогу Божої Правди!**

Г. У. ООЧСУ

### ПО ВСЬОМУ СВІТІ СТАЛА НОВИНА

*По всьому світу стала новина:  
Діва Марія Сина родила,  
Сіном притрусила, в ясла положила  
Господнього Сина.*

*Діва Марія Бога просила:  
„В що ж би я Сина свого сповила?  
Ти, небесний Царю, пришли мені дари  
Цього дома господарю”.*

*Зійшли янголи з неба до землі,  
Принесли дари Діві Марії:  
Три свіжі воскові ще й ризи шовкові  
Ісусові Христові.*

*Осіяла зіезда з неба до землі  
І зійшли народи к Діві Марії,  
Поють Божі пісні Господній Невісті,  
Радості приносять.*



Євген Орловський

## ТОРГУВАТИ МОЖНА ТЕЖ З КАНІБАЛАМИ

Справа Польщі унаявнила, як далеко Західня Європа, а зокрема Німеччина, вже знаходиться у круговороті російської імперії і як швидко поступає процес її нейтралізації. Детант був її трагедією. Добробут послабив її волю до боротьби. Західноєвропейські держави спазматично намагаються втримати не до втримання життєву стовпу, яка переростає їхні економічні спроможності. Вона кидається на карколомні експерименти у торгівлі з російською деспотією і котиться у провалля.

Детант використала Московщина для розбудови, за допомогою технології й електроніки Заходу, свого зброєвого потенціалу до небувалих розмірів. У тіні детанту й Гельсінської капітуляції Московія загарбує нові країни в Азії, Африці, в Латинській Америці. Одночасно вона веде економічні взаємини з західними державами, які фактично роззброюються.

Конвенціональна зброя Варшавського пакту двічі перевищує термоядерне й ракетне озброєння НАТО. ССРСР прив'язує до свого політичного комплексу Німеччину, Францію і інші держави. Підписаний недавно договір Франції з ССРСР щодо постачання газу останнім за ціну розбудови споруд отримання з Сибіру до Франції, насправді узалежнює Францію від ССРСР; подібно як Німеччину, яка також підписала мільярдний інтерес з ССРСР для постачання газу впродовж 25 років. Це означає, що ці держави будують москалям газові проводи за мільярди доларів на conto майбутнього газу й тим

узалежнюють себе економічно від ССРСР, щоб унезалежити себе від... слабих арабських держав.

В часі нападу ССРСР на Афганістан, канцлер Шмідт зламав солідарність Заходу поїздкою до Москви, щоб розпочати діалог, чим зробив московських варварів знову „гідними” для дипломатичних паїкетів. І в той час, коли президент Картер зарядив ембарго збіжжя до ССРСР, Німеччина зробила добрий „бизнес ас ужуал”. Так само зробив президент Міттеран в часі, коли москалі здавлюють визвольну боротьбу Польщі. Міттеран декларативно атакує Москву, а практично підписує з нею „бомбовий” бизнес і видає мільярди девіз окупантам Польщі.

Точно так, як зробив канцлер Шмідт, який проголосив бойкот Олімпіади в Москві після того, коли майже всі європейські держави згодилися брати участь в Олімпіаді. Цим чином він уможливив їм зраду спільних позицій із ЗСА. Це означає, що наколи б німецький спорт заявив був першим, що не їде до Москви, то не їхали б інші західноєвропейські спортсменці. Це зволікання вможливило Москві розбити єдність Західньої Європи. За свою відсутність Німеччина заплатила мільярдами девіз. Соціал-демократична Федеральна Республіка, мабуть, грає нове Рапалло.

Міттеран голосно засуджує Москву за Польщу, а тихенько (він же має в своєму уряді приклонників Москви — комуністів Марше!) робить „гандель”, який для Москви більше означає, як його дволичне засудження.

Але наша інформація була б неповна, якщо б ми не згадали, що й американські капіталісти будують фабрику тракторів у ССРСР, що має піднести ефективність збіжжевої продукції й таким чином унезалежити ССРСР від доставки збіжжя з ЗСА через якийсь час. Очевидно, якщо не полоняться частини в тракторах і наколи колгоспники не заперестануть працювати на державних капіталістів і російську комуністичну наволоку.

Що означають з політичної точки погляду

“VISNYK”—“THE HERALD” (ISSN661-660)

Published by the Organization for Defense of Four  
Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly, except July and August, when bi-monthly.

Second class postage paid at General Post Off.

New York, N. Y.

Board of Editors.

Address: P.O. Box 304, Cooper Station,

New York, N.Y. 10276

усі ці „гешефти” Заходу? Поперше, Захід визнає незмінно засаду, що торгувати можна і з канібалами, як нас учив Льюїс Джордж, а друге, і вирішальне, що не по заявах і не по словах, а на основі дій Заходу Політбюро в Москві оцінює серйозність заходів держав Заходу щодо його інтенцій. В обличчі того, що канцлер Шмідт і президент Міттеран підписують на 25 років „бізнес ас ужуал”, а ЗСА будують фабрику тракторів у ССРСР, доставляють далі збіжжя, визнають Гельсінські умови, які є гірші за Ялтинські (в Ялті принаймні не було сказано, що кордони російських загарбницьтв непорушні), для Москви ясно, що Захід на рішучі дії не піде.

Захід не хоче анулювати ніяких домовлень з ССРСР, не хоче зірвати з ним дипломатичних відносин, припинити торгівлю, не зважаючи на нові загарбництва Московії.

Розбишаки з Політбюро свідомі того, що ярлик комунізму не всюди їм потрібний. Їм важливіше мати в руках шантаж, наприклад, з газом, чи загрозу поглибити безробіття в одній чи другій державі, якщо, наприклад, той чи інший мільярдний бізнес буде припинений. Найкраще свідомство дав президент Реген своєю заявою, що ембарго на збіжжя більше шкодить американським фермерам, ніж... москалям. Те саме скаже канцлер Шмідт чи президент Міттеран про газ! Москва бере в руки бич шантажу, а одночасно підвищує Дамоклів меч своїх танків, літаків, ракет над Заходом.

Москалям за таких умов не треба комуністичної ідеї, бо вони подікують прямою брутальною силою своєю волю німцям чи французам, яким на горлі ще стоїть Марше, якого „друззя” сидять в уряді Міттерана і чемненько інформують своїх „товаришів” в Політбюрі на Кремлі. Ленін не був дурний, коли казав, що капіталісти самі плетуть собі шнурок „гандлю” з ССРСР, на якому їх москалі повісять. Чи ті, які не мають жодної ідеї завтрашнього дня, крім мети, щоб виграти чергові вибори і вести вигідне життя (байдуже, що завтра їхні діти можуть жити в російських концтаборах й на тому само-

му Сибірі, який сьогодні індустріалізують), можуть протиставитися Росії?

Імперія дійсно є на глиняних ногах, але її рятує знову й знову Захід! Канцлер Шмідт, канцлер німецької суверенної держави, покликається на Ялту, її непорушність, на поділ Німеччини в Потсдамі, що є теж непорушним, — чи це нормальне?

Соціал-демократичній Німеччині йдеться про вигідне життя, про матеріальний добробут, а не про якісь ідеї! А ми питаємо: чи не треба б зрестися крихіткою вигідного життя для того, щоб кувати зброю, допомагати революційно-визвольним рухам, щоб разом із ними зліквідувати російську імперію і большевизм без атомової війни? Але це вимагає самопосягати, затіснення пояса, суворішого життя, менших вигід. Треба капіталістам і профспілкам резигнувати з усе більших і більших зисків, щоб добитися перемоги над большевизмом! Треба зброїтися і зброїти поневолені народи, а не впиватися „сектамі”, урльопами і марнотратством. Чи не важливіше жити скромно і дбати про майбутнє дітей, народу, нації!

До чого доводить упадок моралі, свідчить хоча б факт, що борців за волю Хорватії чи Албанії мордують агенти Београду відверто, суди стверджують це, а уряд мовчить, бо це „погіршить” взаємини з комуністичними тиранами Београду. Шефи профспілок цілувалися з Шелепіном, який убив Степана Бандеру.

Коли споглядати на стосунок Заходу до ССРСР, до російської імперії, до большевизму з приводу польської визвольної боротьби й реакції деспотичної імперіалістичної Москви, якої слуги і висланники вистрілювали робітників і селян у робітничо-селянській державі, — то людину огортає жах! Соціалісти по трупах польських робітників роблять бізнес з убивником, з катом тих робітників з Кремля!

Знамениті соціалісти! Правдиве обличчя соціалізму тепер розкривається, як маскара бізнесу; соціалісти закріплюють деспотичну тоталітарну большевицьку імперію, тюрму народів і людей, тюрму робітників і селян! Для соціалістів здавлення повстання робітників у Берліні, в Будапешті, в Празі, Братиславі, масові

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО ПЕРЕДПЛАТУ

І ПРЕСФОНД „ВІСНИКА”!

страйки в Україні чи в Польщі — не мають жодного значення! Чи це дійсно соціалісти Бебеля, Шумахера, Івана Маттео Ломбардо, а чи це лише послідовники Марше, Гоннекера, Бсрута, Кані, Ярузельського? Не треба забувати, що задля Польщі вибухла Друга світова війна. І її віддали в ярмо Сталіна замість ярма Гітлера! Чи задля цього треба було винищити 20 мільйонів людей? Соціалістів, які при владі, зовсім не інтересує те, що Польща з вини німців і москалів є в стані неволі. „Бізнес ас ужуал”!

І, накінець, найважливіше: чи наша визвольна концепція не є правильна про одночасні національно-визвольні революції поневолених народів як шляху до визволення? Чи не є слухна наша теза: „Свобода з ласки не є свободою”! Або — „Хто визволиться сам, вільним буде! кого визволять — в неволю заберуть”!

Це ще не все: чи можна сподіватися підтримки поневоленим націям від таких державних мужів Заходу, які на 25 років підписують мільярдіві торгівлі з російською тюрмою народів і тим чином будуть її боронити, щоб не пропав їх бізнес! Закріплювачі імперії сидять не лише на Кремлі, але в Бонні, і то під сучасну пору. І в Парижі! І ще десь! Вони і серед західніх екуменістів Католицької Церкви і Світової Ради Церков!

Але всі вони, ці закріплювачі імперії, забувають, що роблять „бізнес” без господаря, без знехтованої потуги, без поневолених націй, які їхні газові й інші проводи висидять у повітря. Сибір так само буде самостійний, як інші країни! І закон завтрішнього дня диктуватимуть поневолені нації, а не москалі. Наш рахунок Москві і західнім закріплювачам імперії також виставимо! А втім, не радимо робити рахунку без господаря, бо можна перерахуватися, як було в Ірані...

А польському народові радимо переорієнтуватися на спільний фронт поневолених народів, а не на „визволителів” із Заходу, бо найперше Захід мусить визволити себе з большевицького чаду!

— **ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ  
НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?**

## АФГАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ У НАСТУПІ

Через Пакистан приходять вістки від націоналістів-повстанців у Афганістані, що в жовтні ц. р. вони збили чотири советські бойові літаки, підпали кілька танків і знищили один гелікоптер. До Кабулу в кінці жовтня привезли вантажними автами понад 160 вбитих сов. солдат.

У тому районі світу є вже чутки, що Росія хотіла б вивести геть свої війська, коли б їй загарантували інші держави нейтральність Афганістану і навіть „прихильність його до СРСР”! Цього ніколи не буде, але видно, що окупантові пече в п'яти.

## ЗНАМЕНИТА СТАТТЯ

У

“WASHINGTON TIMES MAGAZINE”

З докладною інформацією і повною підтримкою Резолюції ч. 18 американського Конгресу, з вимогою до Москви відновити права УАПЦ і УКЦ, виступив столичний щоденник „Вашингтон Таймс Магазін”, з 21 жовтня 1982 р., додавши до статті „Відновлення українських Церков” авторства Вілліяма Вілловбі ще й мапу так зв. Української ССР.

У статті подані уривки з інтерв'ю із проф. д-ром Левом Добрянським, президентом УККА і американським дипломатом, який, між ін., зазначив, що церковні кола на Заході зберігають „дивну мовчанку” відносно переслідування окупаційною Росією українських Церков. Дана стаття — це голос патріотичної Америки.

Журналістові В. Вілловбі і редакції щоденника гратулюємо та висловлюємо прилюдну подяку! Будемо вдячні Укр. Інформаційному Бюро УККА у Вашингтоні за донесення цієї вістки до уваги Редакції столичного щоденника.

Ред. „Вісника”





EFC/ABN Conference  
 London, Great Britain  
 September 24-26, 1982

### **ABN-EFC**

The Conference of the European Freedom Council (EFC) and the Anti-Bolshevik Bloc of Nations (ABN), convened in London, Great Britain on Sept. 24-26, 1982, successfully concluded its deliberations, elected the respective leaderships of the two organizations, and adopted a set of future policy guidelines.

The ABN is the coordinating centre for the national-liberation movements of the nations subjugated by Russian imperialism and communism. Its principal aim is to re-establish national, independent, democratic and sovereign states of the presently subjugated nations each within its ethnographic borders through the dissolution of the Russian empire and its concomitant communist system of slavery. The ABN seeks to accomplish this end through coordinated and simultaneous revolutionary uprisings on the territories of the subjugated nations.

The EFC is a West European anti-communist, anti-Bolshevik organisation whose primary aims are: to mobilize support in the Free World for the subjugated nations' liberation struggle; to promote the necessity of waging a Western political-psychological offensive against Russian imperialism and communism; and to combat Russian communist subversion and infiltration of Western free and democratic societies.

The right honorable Yaroslav Stetsko was re-elected President of the ABN. In 1941 Mr. Stetsko became Prime Minister of Ukraine immediately following the Proclamation of Ukrainian Independence on June 30, 1941. This Proclamation, carried out on the initiative of the Organisation of Ukrainian Nationalists (OUN) under the leadership of Stepan Bandera, marked the beginning of Ukraine's two-front war of liberation against Nazi Germany and Bolshevik Russia. Mr. Stetsko was arrested by the Nazis and incarcerated in a concentration camp in Sachsenhausen for several years for categorically rejecting Hitler's ultimatums that the sovereign Ukrainian Government be dissolved and that the Proclamation of Independence be revoked. Presently, Mr. Stetsko is the Chairman of the OUN and as President of the ABN was instrumental in the establishment in 1967 of the World Anti-Com-

munist League (WACL) and is a member of its Executive Board. Because Mr. Stetsko's activities pose a considerable threat to Moscow, he has been the target of several assassination attempts in the past.

The Honorable John Wilkinson, M.P. (Great Britain) was elected Chairman of the Executive Committee of the EEC. An EFC Honorary Praesidium was also elected, composed, among others, of the following distinguished individuals: His Royal Highness Otto von Habsburg, M.E.P., Air Marshall Sir Neil Cameron (Great Britain), Rt. Hon. Yaroslav Stetsko, Hon. Dr. Fethi Tevetoglu (former Senator of Turkey), and others.

The 222 delegates and 302 guests that took part in the Conference came from various countries of the world, such as: the U.S.A., Canada, Australia, Turkey, Saudi Arabia, Spain, France, Holland, Sweden, Denmark, Italy, West Germany, Belgium, and others. Among the subjugated nations represented at the Conference were the following: Ukraine, Byelorussia, Bulgaria, Croatia, Hungary, Latvia, Slovakia, Lithuania, Rumania, Vietnam, Afghanistan, Georgia, Estonia, Albania, Turkestan, and Poland.

Among the many distinguished guest speakers to address the Conference were the following: General John Singlaub (USA)— former Supreme Commander of United Nations forces in Korea, Hon. John Wilkinson, Hon. Dr. Fethi Tevetoglu, Hon. Douglas Darby (Australia), Councillor Reg Davies (Great Britain), Mr. Sviatoslav Karavansky — a Ukrainian political prisoner of the USSR for 31 years, Dr. Bertil Haggman (Sweden) — Director of the Foundation of Conflict Analysis, and others.

The main theme of the Conference was — "The Alternative to Thermo-Nuclear War." The Conference voiced its conviction that the only viable and realistic alternative to a nuclear holocaust lies in the national-liberation struggle of the subjugated nations, who are internally dismantling the Russian prison of nations, thereby eliminating the primary threat to world peace, freedom, justice, and international security. This threat lies unilaterally in the continued existence of the Russian neo-colonial empire and in Moscow's unabated drive to conquer the world.

The resolutions and statement of the Conference emphasize the fact that the subjugated nations are the Achilles' heel of the Russian empire. In their liberation struggle, led under the revolutionary slogan of

the ABN — "Freedom for Nations! Freedom for the Individual!" — are to be found the rudiments of a future world order, based on freedom and justice, and on a mutual respect of each nation's right to independence, sovereignty and statehood. The delegates and participants of the Conference wholeheartedly endorsed the words of General Singlaub, that "the subjugated nations are the West's strongest allies."

The Conference also called upon the Western Powers to discontinue their "balance of power" and detente policies towards the USSR and to terminate all forms of technological, economic and other forms of aid to the Russian colonial tyrants, including Western grain sales. Such aid only serves to strengthen Moscow's policies of national subjugation and repression of basic human liberties, and its military industrial complex, which forms the base of its expansionist drive. The Conference, in particular, voiced its urgent appeal to the West European Democrats to terminate the natural gas pipeline deal with the USSR, which to a large extent will be constructed by the slave labour of the political and religious prisoners from the subjugated nations. By completing the pipeline the Free World will become an accomplice to Russian genocide. Moreover, in light of the growing dependency of Western Europe on the economic and natural resources of the Russian empire, the pipeline will irrevocably become an instrument of Russian blackmail and will thereby further advance the progressive "neutralization" of Western Europe.

The Conference also appealed to the countries of the Free World to place maximal pressure on the USSR in demanding the liquidation of all Russian concentration and slave labor camps, and all political psychiatric asylums and prisons, and the release of all political and religious prisoners in the USSR and communist dominated countries. The Conference especially underlined the pressing need for securing the release of Yuriy Shukhevych, the son of the late Commander-in-Chief of the Ukrainian Insurgent Army (UPA) — General Roman Shukhevych-Taras Chuprynka — and a prisoner of Russian prisons and concentration camps for over 30 years. His only "crime" is that he continues to categorically refuse to denounce his father and the ideals of national independence for which his father fought and died. Presently, as a result of continuous imprisonment and persecutions

since the age of fourteen, Yuriy Shukhevych is completely blind and his life is severely imperilled.

In conjunction with the EFC/ABN Conference, a mass rally was held on Sunday, September 26 in Trafalgar Square, to commemorate the fortieth anniversary of the Ukrainian Insurgent Army (UPA). Approximately 3,000 people took part in the rally. The UPA, which was established in October, 1942, led Ukraine's war of liberation, fought on two fronts at first against Nazi Germany and Bolshevik Russia, and later continued against the Russian occupational forces in Ukraine and other subjugated nations well into the 1950's. The highpoint of the rally was a reading of excerpts from the pastoral blessings of His Holiness Josyf I — the Patriarch of the Ukrainian Catholic Church, bestowed upon the heroes of the UPA. Mrs. Slava Stetsko, who is the Executive Chairman of the ABN, read a partial list of the members of the international Honorary Committee in commemoration of the fortieth anniversary of the UPA. Several of the noteworthy members of this Committee include: Rt. Hon. Yaroslav Stetsko, H.R.H. Otto von Habsburg, Senator Barry Goldwater (USA), General Sir Walter Walker (Great Britain), General Bruce K. Holloway (USA), General Daniel O. Graham (USA), General John Singlaub (USA), General Robert C. Richardson III (USA), General Wego W.K. Chiang (Republic of China), General Adriano Magi Braschi (Italy), General Daron J.A. Bentick (Holland), General Alejo S. Santos (the Phillipines), General E.J.C. Hootegem (Holland), General Abdul Sabur Scharaf (Afghan "Mujahideen"), Commander Nabi Saheli (Afghan "Mujahideen"), and others.

The EFC/ABN Conference was concluded with a concert held in Hammersmith Town Hall with an elaborate cultural program.

Press Bureau of the ABN  
200, Liverpool Road  
London N1 1LF

Tel.: 607-6266

Є п'ять частин світу, але найважливішою  
є пошта — це ПРЕСА.

Н а п о л о н

## ПАМ'ЯТІ ДВОХ ЛИЦАРІВ УКРАЇНИ

*„Тільки жалую, що не зможу далі працювати для нашої Неньки України”!*

У четвер 22-го грудня 1932 року запов вироком наглого суду: для Дмитра Данилишина, Василя Біласа і Маріяна Жураківського кара смерті, справу Зенона Коссака передано звичайному судові. Підсудні прийняли вирок з повним спокоєм, так як приймають вирішення долі боїовики для справи визволення батьківщини.

„Вечором того дня оборонці д-р Ст. Шухевич, д-р В. Старосольський і я, зайшли до в'язниці при вулиці Баторія, щоб повідомити засуджених про вирішення президента Польщі. Коли ми переходили до келії Данилишина і Біласа, в сусідній келії був звичайний злочинець, також засуджений на кару смерті. Він лежав скулений у куті та видавав із себе нелюдські зойки. З тяжким серцем ми переступили поріг келії, де були засуджені на жакливу смерть.

Білас і Данилишин, які вже знали про відмову права помилування, підійшли до нас і стиснули нам руки. Вони були свідомі того, що завтра їх уже більш не буде між живими. На принесену їм оборонцями останню вечерю дивилися байдуже. Білас із вразливою, тонкою вдачею відчував жорстокість становища, однак запал і відданість для батьківщини не залишили його ні на хвилину. Данилишин весь час процесу спокійний і зрівноважений, перший раз при нашій зустрічі вийшов зі свого спокою. Стискаючи мені руки, він сердечно обняв мене, склав голову на мої груди і я побачив в його очах сльози зворушення. У пам'яті ще до нині мені залишилися його поцілунки — символ його прощання з українською спільнотою.

Засуджені звернулися до нас з проханням бути при їхній езекуції, при чому Данилишин сказав до мене притишеним голосом: „Прийдіть, — буде мені легше!”...

Василь Білас і Дмитро Данилишин залишаться в нашій пам'яті, як доказ живучости нашої нації і відданости нашого покоління українській справі.

Члени польського наглого суду й прокуратор Мостовські дожили хвилини нужденного падін-

ня польської держави, яка весь час свого існування снувала фантастичні мрії про свою могутність, а водночас нехтувала основні права тих національностей, які примусово найшлися під польською окупацією. Але Немезіс є неблаганна: прокуратор Мостовські та всі члени польського наглого суду не пережили ані московської, ані німецької окупації Галичини. Судьба є химерна і часами справедлива.

„Звідомлення про процес Біласа і Данилишина подаю з власного переживання і з ходу розправи, при якій я був оборонцем... Нехай, отже, мої звідомлення про процес залишаться для належного висвітлення справи та в пам'ять героїчної смерти сл. п. Біласа і Данилишина для добра їх дорогої батьківщини”\*)).

\*) Д-р О. Марітчак: „Процес Біласа і Данилишина” — за книгою „Білас і Данилишин”, ред. Д. Чайковський, вид. ООЧСУ, 1969 р., Нью-Йорк.

---

### ХТО І ЩО ДІЛИТЬ ГРОМАДУ?

Ні ООЧСУ, ні інші ОУВФронту ніколи не мали наміру і ніколи не ділили української громади. Доказом було те, що на XIII Конгресі Українців Америки були законно, більшістю — великою більшістю — голосів, демократичним шляхом вибрані керівні органи УККА — української головної репрезентації в Америці. В основі поділу лягли концепційні протиріччя: з одного боку — борці за УССДержаву, з другого — „партократія”, атеїзм, безпідставні каяття за чужі гріхи, намагання декого применшувати Акт 30 червня 1941 р. та героїзм ОУН і УПА, зустрічальництво-цілувальництво і т. п. Опозиція до українців-патріотів, передових громадян вільної Америки, опозиція так зв. демократів підмінила механікою суперечки „за ротацію”...

На виборах у Канаді до КУК ОУВФронту не мали демократичної більшости під час голосування — але вони не вийшли із Комітету Українців Канади, чим дали доказ національно-державницької зрілості.

Протилежно повела себе опозиція в Америці. Опозиція до кого: до УССД?

АВВ

## ДАВАТИ ВІДСІЧ ПОЛЬСЬКИМ І РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІСТАМ!

У світі поширюється на кожному кроці нечувана дезінформація про Україну. Наприклад, великий американський журнал „Нешенел Джіографік”, видаваний Національним географічним товариством, опублікував у випуску за квітень 1982 „спеціальний додаток” під назвою: „Обличчя і віра Польщі”. Немає там ніде найменшого натяку про те, що найбільшим східним сусідом польського народу є український нарід. Російська етнографічна територія не сусідує з Польщею!.. Але з поданої дезінформації, яку опрацював нобелівський лавреат Чеслав Мілош (літератор, проживає в ЗСА), читач довідується, що безпосереднім східним сусідом Польщі є Росія!

Не бажаючи назвати Україну поіменно, Мілош згіржливо пише, що Польща „простягалася в східному напрямі на простори, що їх згодом домагалася Росія”. В 1939 році Сталін дістав від Гітлера нібито „за свою нейтральність східню частину польської держави”. Це є спритне фальшування фактів, бо насправді Росія не окупувала 1939 р. ніякої польської національної території. Мілош повторяє втерту ідею польського месіанізму та імперіялізму, що „Польща була віками східним заборолом Риму”, що є дезінформацією, бо на схід Польщі була і є католицька Литва, і є Україна, які безмірно більше причинилися до захисту Європи від наїздів східних варварських завойовників — татар і москалів. Занурений в дусі польського шовінізму й расизму, Чеслав Мілош робить своєю писаниною злочинну кривду українській нації, хоч наголошує християнськість поляків.

Під статтею Мілоша є подані сім історичних мапок. Під датою 1492 написано, що „Польща и Велике князівство Литовське” сягали по Дніпро і Чорне море. Замовчано факт, що добра половина України була саме під їхньою окупацією. Під датою 1667 подана брехня, що на схід від Польщі була лише держава „Московія”. Отже нечесно викреслена з історії Східної Європи козацько-гетьманська держава.

В інформації про часи II Світової війни написана знов же неправда: „в 1939 році советські армії увійшли та захопили великі смуги польської землі”. Але ж москалі тоді не зайняли ні кляптя польської етнографічної території!

При поясненні чудотворної ікони Матері Божої, що знаходиться в Ченстохові, написана чергова брехня, що вона „правдоподібно, візантійського походження”. Добре відомо, що це українська ікона, пограбована й вивезена польськими агресорами ще в середньовічних часах.

Пропаганда польського імперіялізму не подобалася російським імперіялістам. У тім же журналі, в числі за липень 1982, у рубриці „Форум членів”, є лист Леоніда С. Полевого зі Солт Лейк Ситі в стейті Юта. Автор обурюється на есей Чеслава Мілоша і твердить: „Це ще Росія взяла від Польщі, то була первісно російська територія, яку здобула Польща від Росії під час татарських інвазій”. Полевой висловлює крайньо шовіністичний і расистський погляд, типовий для москалів, яким він хоче викреслити з історії людства українську націю і заповнити історичний простір України російською нацією, навіть тоді, коли ще російська нація не була зформована.

Під листом Полевого є редакційна замітка від американського Національного географічного товариства такого змісту: „Київська Росія впала в руки татар у 13-му столітті. Литва, що згодом злучилася з Польщею, поширилася на цю територію, що сьогодні є частиною Советського Союзу”. Це також цілковита історична дезінформація, бо мова йде виключно про Україну, якої історичне буття редактори цього великого американського журналу також нечесно затаїли.

В цій же рубриці є ще поміщені три листи польських дописувачів, які підсилюють пропаганду польського імперіялізму, подану в квітневому числі.

З повищого матеріялу маємо добру лекцію: численні польські і російські шовіністи та ра-

## ПАМ'ЯТНИК ГЕРОЯМ УПА У КЛІВЛЕНДІ

З ініціативи українського громадянства метрополітального Клівленду для відзначення 40-ліття створення Української Повстанської Армії було вирішено побудувати пам'ятник героям УПА.

Створено громадський комітет під головуванням Степана Воляника.

Пам'ятник спроектував відомий різьбар Михайло Черешньовський. Отець шамбелян Лев Тимків відступив на кладовищі Святих Апостолів Петра і Павла на Пармі в південно-західньому розі цього цвинтаря цілу нову секцію, де є місце на 60 могил з пам'ятником по середині.

Пам'ятник був виготовлений у Канаді. Він має великий вояцький хрест нагорі, з написом „Вічна слава воїнам УПА” і тризуб. На пам'ятнику вирізьблений вірш поета-лікаря і вояка УПА Юрія Липи:

Я смертю вирізьбив:  
Ти стань і прочитай —  
Одне святе є в світі —  
Кров людей хоробрих,  
Одні живуть могили —  
Вірних Батьківщині!

систі намагаються знищити українську націю безпощадно. Ми живемо в жорстокій добі, в оточенні агресивних ворогів. Дезінформація, фальшування історії, брехня, демагогія — це засоби, брутально вживані проти української нації. Мусимо бути — і то масово — всі українські патріоти — активні на відтинку міжнародної інформації, в бою за відстоювання правди про Україну. В протилежному випадку, нас знищать російські і польські імперіялісти!

Щодо обговорюваної теми, то зокрема велика національна відповідальність є за українськими істориками, професорами, інтелектуалістами, журналістами та взагалі громадськими діячами. Тут велике поле для дії УВАН, НГПЦ, а чим займається тут Гарвард?

10 жовтня відбулось багатолюдне відкриття і посвячення пам'ятника.

Свято розпочалось американським гимном, який відспівала сумівка Оксана Рошецька. Голова громадського Комітету Степан Воляник подякував усім присутнім за численну участь і передав далі ведення програми гостеві з Чикаго, старшині УПА інж. Степанові Гоняш-Мар.

Відслонення і посвячення символічного пам'ятника провело українське духівництво обох обрядів. Салют поляглим провели українські комбатантські і молодечі організації, а військова американська група дала трикратний залп з гвинтівки. Обов'язки сурмача виконував Петро Венгрин.

Присвяту „Тим, що впали” виголосив інж. Степан Голяш і Софія Бура.

Далі відбулась Соборна Панахида за поляглих воїнів УПА, у співслужінні шістьох католицьких і двох православних українських священників. Потім були рецитації.

Святкову промову, присвячену роковинам УПА і відкриттю клівлендського пам'ятника виголосив д-р Богдан Крук-Мельодія з Детройту.

Були проголошені численні письмові привіти, що наспіли з нагоди урочистості відслонення пам'ятника. З усними привітаннями виступили: від Світового Визвольного Фронту д-р Микола Климишин, від Визвольного Фронту Америки Володимир Мазур, від Визвольного Фронту штату Огайо Лев Кусяка.

Далі промовляли голова Братства колишніх вояків УПА в Америці Михайло Колодчин, голова Братства колишніх вояків УПА в Канаді Кулик, представник Об'єднання колишніх вояків УПА Котляр. Останнім привітствував голова УЗО у Клівленді д-р Богдан Футей.

Хор церкви св. Андрея під диригуванням Михайла Кнапа проспівав „Хвалить Ім'я Господнє” Кирила Стеценка і „Журавлі” Василя Вахнянина.

Урочистим співом українського національного гимну закінчилась офіційна частина свята.

## ВІДБУВСЯ 18-Й З'ЇЗД Т-ВА ВОЯКІВ УПА БЕНКЕТОМ ВІДЗНАЧЕНО 40-ЛІТТЯ УПА

Дня 16-го жовтня відбувся в залі Дому Організації Визвольного Фронту 18-ий З'їзд Т-ва кол. вояків УПА ім. ген. хор. Романа Шухевича Тараса Чупринки. Участь взяли 39 умандатованих делегатів з Америки. Увечорі в Українському Народному Домі відбувся бенкет, з участю майже 500 осіб, під час якого відзначено 40-ліття Української Повстанської Армії.

З'їзд відкрив о год. 10-й ранком голова Головної управи т-ва кол. вояків УПА Михайло Ковальчин, молитву провів його заступник інж. Степан Голяш. Після прийняття порядку нарад і вибору президії, до якої ввійшли Мирослав Несторук, голова, Роман Бігун, заст. голови, Ірина Камінська та Іван Оліяр члени та членів комісії, був відчитаний і схвалений протокол з попереднього з'їзду.

Докладні звіти діяльності склали: голова — Михайло Ковальчин, секретар — Богдан Ковалюк, касир — Іван Ділай, заст. голови — Степан Голяш який говорив про Літописи УПА та видавничі справи, керівник Відділу Суспільної Опіки Іван Оліяр, організаційний референт Богдан Мак.

В імені контрольної комісії виступали Лев Прищляк та Микола Грицков'ян, а в імені товариського суду — Богдан Мороз.

У дискусії над звітами докладно обговорено діяльність Т-ва і стверджено, що ряди кол. вояків УПА проріджуються і Т-во під сучасну пору об'єднує около 260 членів у ЗСА.

На внесок М. Грицков'яна відходячій Гол. Управі одногolosно схвалили абсолюторію.

Після обідньої перерви програмову доповідь виголосив інж. Степан Голяш, який накреслив історію УПА, при чому подав різні цікаві деталі з боїв УПА на фронті проти московських і проти нацистських окупантів України. Пер-

шою в дискусії забрала голос кол. упівка, яка 20 років просиділа в польській в'язниці, Ірина Камінська, яка закликала зафіксувати в газетах і в книжках дії та бої УПА.

Михайло Ковальчин звернув увагу, що деякі кол. організатори та члени УПА тепер пишуть трохи інакше, як про це говорили раніше, і тому конечно треба дати повну і правдиву картину УПА.

Михайло Грицков'ян згадував, що є деякі видання, які очорнюють УПА й невірною на-світлюють її історичну роллю. Пор. Лев Футала сказав, що Гол. Управа не все виконала, що було схвалено раніше, але діяла активно, головню в галузі підготовки різних видань, з яких чимало чекає на друк і на збірку відповідних фондів.

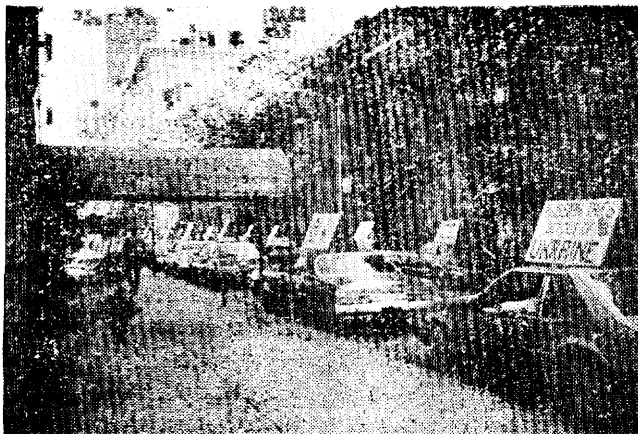
Інж. Мирослав Кальба, голова Т-ва Дружини українських націоналістів, який запрошений був до президії, говорив про роллю ДУН і про те, що є такі, які викривлюють роллю ДУН, намагаються принизити значення дружинників, а навіть висувують закиди, які не лише неправдиві, але кривдять. Він сказав що вже видав книжку про ДУН і збирає нові матеріали в цій справі.

Скульптор Н. Лесь поінформував, що він уже 6 років працює над рельєфними скульптурами в металю картин з історії України, цей проєкт фінансує частково сам, але йому необхідна буде фінансова допомога.

Черговою точкою було відчитання Левом Футалом проєкту резолюцій, в яких, серед іншого, був висловлений поклін ієрархам українських Церков, зокрема Блаженнішому Патріярхові Йосифу за Пастирського листа з нагоди 40-річчя. Проєкт резолюцій був схвалений од-ноголосно.

Після звіту Ярослава Кіцюка в імені бюджетної комісії та схвалення бюджету в імені номінаційної комісії виступив Микола Грицков'ян. Одногolosно переобрано втретє Михайла Ковальчина на голову, а на його заступників: Лева Футалу, Степана Голяша і Ярему Климка.

Після того довго тривала пікнікова частина. Серед гостей, що прибули, була Ліля, донька легендарного командира УПА Степана Хріна, автора книг-спогадів „Крізь сміх заліза” і „Зимою в бункері”, який недавно пощастило виїхати з Польщі у вільний світ. (І. Л.).



Гідно завершили святкування 40-ліття УПА та виступили проти російщення України і за волю для Юрія Шухевича й інших Нескорених учасники автокавалкади і демонстрації в Нью-Йорку, зорганізованої Комітетом при УККА під керівництвом проф. Симона Вожаківського, заступника Голови ООЧСУ. На фото: частина автокавалкади. (Фото Л. П.).

**У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ  
СЛ. П. УЛЯНИ ЦЕЛЕВИЧ**

У неділю 22.8.1982 р. заходами ОЖ — ОЧСУ в Рогестері було вшановано — у першу річницю смерті — пам'ять довголітньої голови Головної Управи ОЖ — ОЧСУ блаженної пам'яті мгр Уляни Целевиз. Заупокійну Службу Божу відправив парох церкви Богоявлення, при численній угасті членів Визвольного Фронту і громадянства.

По Службі Божій відбулася поминальна перекуска в церковній залі, де присутні обмінювалися теплими згадками про Покійну, а голова місцевого Осередку ОЖ — ОЧСУ н. Оля Король поділилася короткими спогадами про багатогранну діяльність мгр Уляни Целевиз-Стецюк.

**УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА Є СПІВТВОРЦЕМ**

**У ЗМАГУ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ!**

Членами Управи були вибрані: Богдан Ковалик (секретар), Іван Ділай (скарбник), Богдан Мак (організаційний референт). Становище референта суспільної опіки буде заповнене пізніше. Членами управи стали Ганна Діброва, Іван Йовик, Степан Шкафаровський, Микола Сидор, Михайло Шашкевич, Іван Оліяр та Степан Кметь. До складу товариського суду увійшли: М. Черешньовський, Р. Бігун та В. Мороз. До складу контрольної комісії увійшли: М. Грицьков'ян, Л. Пришляк та Ю. Купчинська.

В останній точці дискусія і внески та побажання голос забирали: Бол. Юркевич (справа упівських пісень та відзнак і одностроїв), П. Шкафаровський, В. Мороз (Літопис УПА), С. Голяш (співаник і перефотографовування упівських фотографій). Іван Оліяр, Мих. Ковальчин, І. Йовик, М. Черешньовський і І. Камінська, які говорили про старшинські ранги для відряджених до УПА членів ОУН. Марія Кульчицька, посилаючись на „Америку“, закликала всіх членів УПА знайти шляхи та способи помагати синові й матері гол. командира УПА ген. Тараса Чупринки та їх родинам, заявивши, що замало відзначувати 40-річчя, треба більш посилено помагати.

З'їзд завершив о год. 4:45 по полудні національний гимн. Урочистий бенкет для відзначення 40-річчя УПА у відновленій великій залі українського Народного дому почався з деяким запізненням о год. 8:05 американським гимном, що його співав бас-баритон Степан Шкафаровський, український національний гимн співали всі присутні.

Бенкет відкрив коротким словом мгр Іван Винник, який попросив о. Севастіяна Шевчука, ЧСВВ, з української католицької парафії Св. Юра провести молитву.

Після молитви „Отче наш“, яку відмовили всі присутні, керування бенкетом перебрав інж. Степан Голяш, який поінформував учасників бенкету про деякі рішення з'їзду Т-ва кол. воєнків УПА.

Після привітів, в імені президії Секретаріату СКВУ промовляв мгр Іван Базарко, в імені екзильного уряду УНР керівник ресорту військових справ Роман Богатюк, екзек. заступник президента УККА Ігнат Білинський, а також

був відчитаний уривок послання Блаженнішого Отця Йосифа, що був надрукований у багатьох газетах.

В імені Організації Визвольного Фронту промовляв Володимир Мазур, який також повідомив, що з'їзд та бенкет телефоном з Європи привітав голова ОУН Ярослав Стецько. Коротке зворушливе слово в імені головної крайової управи ТУСМ виголосила Ірина Халупа. Було ще багато інших привітів, а тостмайстер періодично представляв представників організацій.

Головну промову виголосив Святослав Караванський, який у поетичній формі накреслив значення УПА і закликав оснувати пресовий орган, який обороняв би добру славу УПА та упівців. Промову С. Караванського присутні привітали голосними оплесками, вставши з місць.

Зворушливий спомина про упівців в ув'язненнях сказала Ірина Камінська.

У мистецькій частині виступали талановиті Евеліна Белюць та Степан Шкафаровський (акомпаніатори В. Вербицький, Дозя Сигіда).

Бенкет закінчився о год. 11:30 ночі закличком о. С. Шевчука спільно відспівати „Боже Великий, Єдиний”...

### ІЗ ДУМОК ЄВГЕНА МАЛАНЮКА

Із „Книги Спостережень”, т. І-й: „Ударив грим 1917 року і прийшов іспит залізом і кров'ю, але іспитувати не було кого. Покоління виховане серед декорацій русько-малоросійської „кумедії”... покоління, що направляло свою енергію на розрішення „соціальних і полових вопросов” — це питання замульної „великої” літератури Винниченка — натурально прийняло революцію, або як кару Божу, або як нагоду причепитись до побідної колісничі „великоруських таваріщей”.

Євген Маланюк,  
поет-вісниківець

**ЛИШЕ ЧЕРЕЗ РЕВОЛЮЦІЮ МИ  
ЗДОБУДЕМО ВОЛЮ.**

Провідник Степан Бандера

## У Нью-Йорку вшанували пам'ять Степана Бандери

З ініціативи 2-го Відділу ООЧСУ в Нью-Йорку 17 жовтня ц. р. в Домі ОУВФронту скромно і одночасно — урочисто вшанували світлу пам'ять Провідника Революційної ОУН Степана Бандери у 23 річницю трагічної смерті з руки підсланого Москвою скритовбивника.

Святочні сходи́ни відкрив голова Осередку СУМ-А ім. ген.-хор. Т. Чупринки д. Корнель Василік, ствердивши, що таких титанів духу, яким був Провідник Степан Бандера — не можна вбити. Його пам'ять вшанували присутні вставанням і хвилиною мовчанки.

Після спільної деклямації юних сумівців слідувала головна промова, яку виголосив голова 2 Відділу д. Богдан Качор. Доповідач сказав, що Степан Бандера фізично мертвий, але живий духом, що його бойового духу нікому не вдасться знищити, бо ідеї не вбити — ідеї відновлення УССДержави. Доповідач стисло переповів повну героїзму біографію сл. п. Провідника, спинився на подіях у Нескореній Україні та закликав друзів і подруг до дальшої праці, бо перемога сама не приходить.

Як д. Б. Качорові, так і юним речитаторам-сумівцям Юрієві Прятці, Руслані Розцішевській, Христині Пензак та Олександрові Решітникові присутні подякували довгими оплесками. Юних речитаторів підготувала директор Школи Українознавства при О. СУМ-А п. проф. Павлина Андрієнко-Данчук. На закінчення присутні відспівали перед портретом сл. п. Степана Бандери український національний гімн.

Уранці того ж дня відбувся святковий Апелль О. СУМ-А, потім Богослуження і Панахида за спокій душі Провідника Національно-Християнської України Степана Бандери у церкві св. Юра. Святкові сходи́ни розпочалися о 2 г. по полудні і закінчилися о 4 г. Вшанування пам'яті Степана Бандери відбулися в жовтні в різних містах ЗСА. (п.).

◆◆◆◆◆  
**ВИМАГАЙМО ВІД МОСКВИ ЗВЛНЕННЯ  
ЮРІЯ ШУХЕВИЧА!**



## ОЛБАНСЬКА ОКРУГА В 40-ЛІТТЯ УПА

Третього жовтня в українських церквах Олбанської округи відправлено Служби Божі в наміренні українського народу, панахиди за поляглих Героїв УПА, з патріотичними проповідями. Під патронатом Округного Комітету Відділів УККА Олбанської округи Громадський Комітет під кер. упівця В. Коцура організував святковий концерт для відзначення 40-ліття УПА.

Перед концертом відбулася пресова конференція, внаслідок її появилися у „Таймс Рекорд” (Трой) з 5.10. та „Реджістер Стар” (Гадсон) прихильні інформації.

Голова Громадського Комітету, В. Коцур, відкрив концерт у шкільній залі, у Вотервліт, змістовним вступним словом про роллю УПА у боротьбі народу за самостійну державу, та передав ведення програми інж. М. Свідерському, голові 15 Відділу ООЧСУ. При звуках упівського маршу „Гей на півночі, на Волині” (ансамбль бандуристів „Гомін” під проводом В. Юркевича з Ірвінгтону), ввійшли прапороносці, упівці й дивізійники, сумівська і пластова молодь, та усталилися перед сценою. Соліст С. Шкафаровський з Йонкерсу відспівав американський гімн при форт. супроводі Н. Семчук. Ансамбль „Гомін” проспівав молитву за Україну. Голова Об'єднання кол. вояків українських армій В. Боднар перевів апель ветеранів і організацій молоді. Упівець Д. Хорват відчитав наказ з приводу 40-ліття УПА. Ансамбль „Гомін” (12 бандуристів) проспівав 12 упівських пісень. Публіка довго оплескувала кожну точку.

Інж. М. Свідерський прочитав привіт від Провідника ОУН Я. Стецька, а потім Всеч. о. І. Куліш представив головного доповідача, д-ра Р. Рахманного з Монтреалю. Він з'ясував родовід УПА, починаючи від визвольних змагань, УВО-ОУН, Карп. Січі. Акт 30.6.1941 р. заскочив німців, бо революційна ОУН створила уряд, адміністрацію, пресу, міліцію та почала творити свою збройну силу, вишколюючи кадри стршин. У жовтні 1942 р. відділи УПА вже були готові до збройного виступу і проти німець-

ких загарбників і проти советських партизанів. УПА завдала великих втрат ворогам, врятувала честь української нації.

Без самостійницької, революційної ОУН-УПА не змогла б так довго й успішно боротися. Такої політичної сили не було під час наших Визвольних Змагань у 1917-20 роках. В кінці добре підготованої доповіді д-р Р. Рахманний звернув увагу на наші Церкви в катакомбах, на рух опору, на відродження релігійного руху в Україні, та привітав присутніх упівців.

Потім виступав відомий бас-баритон Степан Шкафаровський, при форт. супроводі Н. Семчука. Всеч. о. І. Куліш прочитав привіт від конгресмена Дж. Саломона. Талановита декламаторка Ольга Шкафаровська-Рудик виголосила з експресією поему Р. Завадовича „Рідний ліс”. Національним гімном закінчено цей концерт.

Про відповідні декорації на сцені подбав інж. Р. Галькевич. Емблема УПА нагадувала про її непроминаючу роллю в історії України.

Після концерту членки ОЖ ОЧСУ в залі Українського Клубу у Вотервліті приготували прийняття для виступаючих гостей, було також і багато місцевих. Інж. М. Свідерський подякував усім гостям за чудову програму концерту, їм відспівано багатьох літ. Від „Гомону” подякував господарям і господарям прийняття п. О. Напора. — Літописець.

### ЗАСУДИЛИ ВОЛОДИМИРА АНДРУШКА

Лондон (УЦІС) — з України надійшла вістка, що недавно Тернопільський обласний суд засудив за „анти-советську діяльність” інж. Володимира Васильовича Андрушка на 10 років позбавлення волі; родом із Станіславщини.

Як національно свідомий українець, в 1960-их роках вперше був заарештований за „анти-советську агітацію і пропаганду” та засуджений на 5 років концтаборів. Карався в Мордовських таборах, разом з Левком Лук'яненком та іншими патріотами в 60-их роках. Останньо викладав укр. мову на Тернопільщині.

**КОМУНІЗМ — ОБЛУДА,  
НАЦІОНАЛІЗМ — ПЕРЕМОГА!**

## Відзначили 40-річчя УПА в Норт Порт на Флориді

Дня 9 жовтня 1982 року в Норт Порт на Флориді відзначено 40-річчя постанови УПА, в Українському Релігійно-Культурному Центрі св. Андрея імпрезою, яку відкрив голова Володимир Різник вшануванням пам'яті поляглих героїв УПА за Українську Самостійну Соборну Державу. Потім п-і Леся Нічка, заступниця культ-освітньої референтури осередку, після привітання присутніх, представила доповідача, відомого діяча ред. Ярослава Гайваса. Прелегент подав генезу УПА, причини її постанови, значення УПА, як продовжувача визвольної боротьби за Україну, започаткованої 1918-20 роках, постанови УВО-ОУН, Карпатської Січі, революційного підпілля ОУН та навіть Дивізії „Галичина”. В рядах УПА були представники майже всіх наших політичних і релігійних груп. Та монолітна єдність була запорукою понад 10 років дій УПА під німецьким і московським окупантом, який для зліквідування УПА був змушений заключити тридержавний договір СРСР з Польщею і Чехо-Словаччиною. УПА побороно, але не зломлено її духа. Спротив і боротьба за вільну Україну продовжується і зараз в Україні і в концтаборах СРСР.

Після вірша Лярисы Мурович „Баляда про зв'язкову”, виступав доповідач з Канади, уродженець Волині, старшина УПА Віктор Новак. Він сам учасник і організатор УПА на Волині, автор споминів „З Волинсько-поліських рейдів УПА”, виданих під псевдом Мик. Гордієнко, член ред. колегії „Літопису УПА” та частий доповідач. Він переніс присутніх на Північно-західні землі України, на терен дій Воєнної Округи УПА „Турів” на Волині. На тлі мапи, виготовленої ним, він представив усі три воєнні округи УПА й їх командирів, як „Турів” — к-дир Рудий, заст. Вовчак; „Заграва” — к-дир Дубовий, якого підпис є під Закликом Воюючої України; та „Січ” — к-дир Еней. Шеф Штабу В. О. УПА „Турів” був к-дир Клим (Савур) б. старшина польської армії. Далі він подав опис військової частини УПА в окрузі „Турів” на Південь і Північ: два загони, в яких було по

чотири курені. Були там старшинські і підстаршинські школи, школи медсестер, розвідки, комунікації і т. д. Курінь мав чотири сотні з біля 150 вояків, з кулеметами та гранатометами. Найменша одиниця УПА то був рій з 12 стрільців й ройовим, три рої творили чоту з-понад 40 стрільців. Бойова сотня УПА мала три чоти. Лікарем В. О. УПА „Турів” був жид д-р Білий, вирваний УПА з рук гестапа. Шеф Головного Штабу В. О. УПА „Турів” був к-дир Карпович. УПА там мала сутички з німцями та сов. партизанами в самих початках, часто із втратами з обох сторін. Так у квітні 1944 р. в бою з німцями загинув к-дир Вовчок. Із зближенням большевицького фронту командир Генерального Штабу УПА Північ: Охрім, ще в січні 1944 року переорганізував В. О. УПА „Турів” і УПА вдавалося в запілля, переходило на Велику Україну і в Галичину. Характеристикою патріотизму і високою дисципліною закінчив п. Новак свій теплий спогад. При тій нагоді було прийнято резолюцію піддержки сенатора штату Нью-Йорк Альфонса Д'Амато ч. 248, якою він закликає президента ЗСА Роналда Регена проголосити 14 листопада 1982 р. „Днем УПА”, що присутні через аклямацію — вставанням з місць і оплесками прийняли, на внесок д-ра Ол. Соколишина, запропонованого головою осередку Вол. Різником.

Відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна”, заінтонованого інж. П. Грабовичем, при фортепіяновому супроводі п-і д-р Грабович, закінчено цю вдалу імпрезу.

*Д-р Ол. Соколишин*

---

### ПАМ'ЯТНИК КОБЗАРЕВИ В АЗИ

Пам'ятник Тарасові Шевченкові відкрито влітку 1982 року на Мангішляцькому півострові над Каспійським морем, у місті Шевченко. У тих місцях поет карався довгі літа в неволі.

Советська преса повідомляла, що проектували пам'ятник два українські скульптори і третій... „ленінградській”. Який вигляд пам'ятника та який підпис, не відомо.

---

**БЕЗ САМОСТІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НЕМАЄ  
СУБЕРЕННОЇ НАЦІ!**

## Втретє відзначено „День родини” в Гемпстеді, Н. Й.

Цього року День Родини, — на заклик СКВУ — влаштований 42-им Відділом ООЧСУ під протекторатом Відділу УККА, відбувся 17 жовтня при співучасті до 250 осіб. Програму підготувала імпрезова референтура в складі: Орест Дацків, Іван Пакош і Ярослав Щерба та голова Відділу К. Мицьо.

Вранці в церквах обох віровизнань відправлено св. Літургію в наміренні всіх родин нашої громади, а о год. 1:30 по полудні в залі Укр. Кат. Центру св. Володимира відбулася святкова програма.

У гарно влаштованій залі, прикрашеній квітами і вишиваними ручниками, вітали гостей господарі свята — члени ООЧСУ.

За почесним столом — духовні провідники громади: о. Емілян Шараневич — парох УКЦ св. Володимира в Гампстеді, о. д-р Семен Гаюк — парох УАПЦ св. Михаїла в Юньондел і о. Антоній Кучма — парох із сусідньої парафії УКЦ св. Родини в Айслип, голова Відділу УККА повіту Насов Йосиф Хома з дружиною і голова 42 Відділу ООЧСУ мгр Катерина Мицьо з чоловіком.

Свято відкрила і вміло ним провадила голова Відділу ООЧСУ п-і Катерина Мицьо. Офіційну програму розпочато молитвою, яку провів о. Емілян Шараневич. Під час обіду виголошено доповіді і відбувалась мистецька програма. Дуже змістову доповідь англійською мовою виголосив голова УККА Йосиф Хома. Сильне враження на присутніх зробили виступи представниць молодшої, вихованої в Америці, генерації: п-і Олі Берч — директорки Школи Українознавства, п-і Марійки Горинь-Вуд — голови Батьківського Кружка і п-і Лесі Шморгун, які говорили на тему „Шляхи до збереження української родини, української церкви і української громади”.

В мистецькій частині виступали: Петро Кваско, Василь Горинь, діти з садочка, 4-рилітня Ляриса Гумовська, а Ева Качмарчик гарно ридигувала вірш „Добраніч Родині”, присвячений тим, які святкували цей день далеко від своїх

рідних. Присутні тепло вітали виступ молодшої танцювальної групи при УКЦ св. Володимира, під мист. кер. Роми Прийми-Богачевської та виступ старшої танцювальної групи „Скоморохи”. Офіційну частину закінчено молитвою, яку провів о. д-р Семен Гаюк.

Після офіційної частини і смачного обіду, який приготували членкині ООЧСУ під проводом жіночої референтки п-і Парані Барняк, присутні ще довго радісно забавлялись в чудовій родинній атмосфері при звуках оркестри „Спомин”.

М. Бурян

Р. Ровченко

### КАГЕБІВСЬКІ „ПОСТ ГАЛАНА”

Москва тужить за червоними малоросами типу Яр. Галана, комуніста-запруданця українського походження, якого по війні прикінчили славні упівці-оунівці за службу ворогові України.

За московським „указом” у Львові створено так зв. „Пост Галана”, у якому співпрацюють довірені в КГБ „письменники” і просто кагебісти. Той „Пост” раніше часто випускав антиукраїнські, пасквільні збірники, а тепер лише раз на рік — напевно ніхто їм не вірить...

Найбільше паперового крику пускається, звичайно, на Револуційну ОУН та УПА, а потім і на інші патріотичні організації та окремих діячів за кордоном, навіть на такого, як Богу духу винного науковця сл. п. Зенона Кузеля.

Іноколи московський „Пост” нападає на західні радіо-виступи, особливо американські, які надають програми в Україну, і особливо важливі — для російщеної окупантом української молоді.

Досять назвати кілька „наукових праць” зі збірника „Пост Галана”, щоб переконатися, що то за „наука”. Подажмо кілька назв: „Хрестоносці облуди”, „Братовбивці-святенники”, „Метушня перевертнів”, „Сіонізм без прикрас” (а які можуть бути прикраси?..), „На послугах фашистів”, „Суупереч урокам історії”, „Народжені в брехні”, „Жриваві альянси” і т. п.

Шкода, що дехто із закордонних земляків часом пробує вживати подібних виразів на адресу ОУВФронту, уподібнюючись тим самим до... гразі Москви.

Боротьба за Патріярхати обох історичних українських Церков — це боротьба за Українську Самостійну Соборну Державу!

ОБОВ'ЯЗОК — ЦЕ ЗАКОН РОЗУМУ.

Конфуцій

Проф. І. Левадний

## КИЇВ У 1912 РОЦІ СТОЛИЦЯ 70 РОКІВ ТОМУ

Українська громада Києва зустріла 1912 рік, готуючись до близького столітнього ювілею Великого національного Генія Тараса Шевченка. Було одностайно вирішено відзначити ювілей побудовою пам'ятника Великому Кобзареві. На це вже дала дозвіл Міська Дума і місце для пам'ятника було визначено на Михайлівській площі поблизу Софійського собору і Михайлівського монастиря. Енергійно діяв Об'єднаний Комітет для побудови пам'ятника, який у попередні роки провів два конкурси на кращий проєкт пам'ятника, але обидва вони не дали бажаних наслідків через шалений спротив київських монархістів-великодержавників. Однак Комітет продовжував свою працю і проголосив третій конкурс, проєкти якого мали бути розглянуті наприкінці 1912 року.

На початку 1912 року пронеслась вістка, що незабаром Київ відвідає найвищий Ієрарх Української Греко-Католицької Церкви в Галичині митрополит Андрій Шептицький. Оскільки час його перебування збігся з днями Шевченкових роковин, стало відомо, що Митрополит відправить Панахиду за вічний спокій душі Великому Кобзарю в київському римо-католицькому костюлі св. Миколая.

В означений день густі маси киян попрямували в долину Великої Васильківської вулиці, де височів нещодавно збудований костюл з двома височенними гострокінцевими готичними вежами. Оскільки щороку в Шевченкові дні на вулицях неминуче приходило до заворушень і сутичок з поліцією, на всій Великій Васильківській вулиці від Ділової вулиці до самого костюла помічалось велике скупчення царських поліцаїв-„городових”, які були наготові спинити будь-які протиурядові демонстрації.

Але люди спокійно проходили до костюла і вщерть виповнили його просторе приміщення.

Бийшов митрополит. У своєму багатому облаченні, поставний і стрункий, він виглядав молодше за свої роки, і присмним звучним голосом, з великим релігійним надхненням почав

відправу, яку характеризувала жалібна урочистість, духовне піднесення, побожна екстаза.

У своєму слові-проповіді митрополит Андрей спинився на невмирущості Шевченка, його епохальній ролі в національному розвитку народу, глибокій релігійності поета, його заповітів, що він залишив для свого народу. Митрополит сказав, що він радіє з приводу того, що нарід не забуває свого великого поета і щороку вшановує скрізь його пам'ять. Наприкінці митрополит просив з'єднатись душами в спільній молитві за покійного і стриматись від вияву всякого незадоволення та не допускати будь-яких інцидентів на вулиці.

Великий патос, з яким митрополит правив панахиду, спокійна величава постать найвищого українського католицького Ієрарха, його глибоко-змістовна проповідь, добірно українська мова справили величезне враження на всіх приєднаних.

Під могутнім впливом усього баченого і почутого тихо розходились люди по закінченні відправи, викликаючи здивовання густо зібраної поліції, що згуртувалась по цілій вулиці, але цим разом обійшлося без розрухів і протиросійських виступів.

Приїзд митрополита Андрея і панахида по найбільшому Синові України залишилась надовго в пам'яті киян.

10 березня в Троїцькому Народному Домі український театр Миколи Садовського вперше виставив оперу „Роксоляна” Дениса Січинського, під новою назвою „Бранка Роксоляна”, зображуючи події на берегах Босфору в часі царювання султана Сулеймана Великого.

Диригував Г. Єлиняк. Декорації виготовив П. Дяків. Роксяну співала О. Петляш, Сулеймана — С. Бутовський, першого везира Ібрагіма — М. Мироненко, Абул Бані — Т. Івлів, блазня — Чорноморець, Аглай-хана — В. Золденко, Данила — Є. Рибчинський, Федори — О. Петрова, Історії — М. Лебедева. Вистава мала великий успіх у глядачів.

У квітні в усій пресі з'явилися описи страшної катастрофи, що сталась в Атлантийських водах. Величезний англійський пароплав „Титанік”, що відплив 11 квітня з британського порту

Соутгамптон у напрямі на Нью-Йорк, о 11 год. 40 хвилин ночі 14 квітня зіткнувся в Північно-му Атлантику з пливучою льодовою скелею, дістав пробойну і затонув. З наявних на його покладі 2307 людей пасажирів і обслуги 1517 загинуло, решту 790 осіб підібрав інший англійський корабель „Карпатія”, що на світанку наступного дня наспів на допомогу.

Київські газети повідомили, що серед загиблих знайшлась і одна українська жертва. Була нею українка Марія з дому Сіак, одружена з англійським дипломатом, що тоді працював у консуляті одної з південно-американських держав. Вона їхала до чоловіка.

Газети сповістили також, що в селі Карів Со-малського повіту на Львівщині помер у квітні і був похований у цьому своєму рідному селі талановитий композитор, хоровий диригент, педагог і організатор музично-видавничої справи в Галичині Віктор Матюк.

У цей час у Києві, в 1912 р., почала зароджуватись українська національна кінопродукція. Фільмове підприємство Тільби і Рейнгардт збудували кіно-ательє в курортній місцевості Сирець на околиці Києва. Тут розпочав свою творчу працю як декоратор Іван Кавалерідзе. Його успіхи в ділянці кіно вирішили його долю і він лишився на все життя працювати в галузі кінематографії, а група артистів театру Садовського — Галина Борисоглібська, Федір Левицький, П. Колесникова, М. Колесник, Є. Доля, Д. Гамалій заходились над екранізацією українських побутових п'єс: „Пан Штукаревич”, „Запорізький клад” (скарб) та інші.

Восени преса принесла сумну вістку про несподівану смерть 6 листопада великого українського композитора Миколи Лисенка. Ще попереднього дня він наполегливо працював і скінчив свою нову оперу „Ноктюрн”, а наступного дня в полудень як завжди збирався йти на виклади до музичної школи, одягнув плащ, взяв капелюх і вже хотів виходити з мешкання, та раптом відчув слабкість, присів на крісло і за хвилину втратив свідомість. Побачивши це, старша донька Катерина побігла до сусідки, донька якої була лікарка, щоб закликати її до батька, але не застала вдома. Тим часом інші

члени родини покликали двох лікарів, які поклали композитора на ліжко і старались повернути до свідомости. Раптом він, не відкриваючи очей, підняв праву руку і зробив жест, ніби пробігає пальцями по клявішах фортепіана. Присутні зраділи, думаючи, що він приходить до пам'яті. Але за хвилину піднесена рука опустилась, щоб ніколи більше не підняти. Лікарі констатували смерть.

Вістка про це облетіла всю Україну, поділену надвоє австро-російським кордоном. До Києва з'їхалось багато людей, друзів покійного, шанувателів рідної музики.

Загальне горе висловив відомий поет Григорій Чупринка у вірші, вміщеному в київській щоденній газеті „Рада” 8 листопада:

Лежить співець, закривши очі,  
І вільний дар його затах,  
А десь брешуть слова пророчі  
В чудових згуках життєвих.

Могутній дар його величний  
Давно народнім духом став,  
Як рідний епос віковичний,  
Що він у співах передав.

Його слова і згуки ноти  
На цілий всесвіт прогремлять  
І переливи і розкоти  
Серця байдужі оживлять.

Лежить співець з печаттю муки  
І на чолі і на устах;  
Лежать хрестом на грудях руки  
І символ-хрест в його руках.

Тут не ридають ніжні струни  
З чутливим серцем тон-у-тон,  
Тут не шумлять валки-буруни  
З небесним гимном в унісон,

Тут тільки сльози, тільки згадки  
Та дзвони сумно так гудуть, —  
А струни порвані — нащадки  
Співцям майбутнім отдадуть.

Похорон композитора перетворився на велику національну маніфестацію. У церкві на Заупокійній відправі співали три хори: Олександра Кошиця, М. Надеждинського та Я. Ядзкевича. На св. Літургії замість запричасного сти-ха подвійний квартет київських оперових ар-



## Сл. П. інж. Ярослав Карп'як

21 серпня 1982 року в Міннеаполісі, Мінн., відійшов у вічність невтомний працівник на національно-релігійно-громадській ниві, довголітній член ОУН св. п. інж. Ярослав Карп'як, нар. 1908 року в селі Угринів, повіт Сокаль, Україна, в священичій родині о. Михайла і Ірени. Змолоду був переслідуваний окупантом.

Починаючи з гімназійних літ, був членом ОУН, безкомпромісовий націоналіст-державник, член ООЧСУ, один з перших членів хору „Дніпро” в Міннеаполісі, ентузіяст і довголітній заступник голови дирекції Української Кредитової Кооперативи. Він також вклав душу і вміння для придбання нового Українського Дому-Центру в Міннеаполісі.

Залишив у смутку дружину Олену з роду Мелех, дві доньки й ін. членів родини.

Над могилою прощав приятель покійного, член ООЧСУ і голова Українського-Дому-Центру п. Дмитро Мандибур. На поминальній тризні промовляли: Ірина Качубинська — кузинка, Володимир Лісович — голова Відділу ООЧСУ, Оксана Крамарчук — голова Осередку СУМ-у ім. гетьмана Івана Мазепи, інж. Анатоль Гносовий — від Української Кредитової Кооперативи.

Д-р Осип Остап перший склав пожертву на Український Дім-Центр, сто долярів, а п. Павло Бреславець закликав присутніх в пам'ять св. п. інж. Ярослава Карп'яка: замість квітів, скласти пожертву на Фонд Оборони України. На цей заклик присутні щедро відгукнулись і зібрано: на Фонд Оборони України — \$ 1645.00, на Український Дім-Центр — \$ 365.00, на видання збірника „Надбузька земля” — \$ 180.00.

Всім щедрим жертводавцям цією дорогою складається найщиріша подяка! Зять Вейн Андерсон склав подяку всім присутнім в імені родини.

Нехай же нашому Дорогому Другові вільна земля Вашингтона буде легкою, а між нами залишиться Вічна Пам'ять. *А. Вороний*

**ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО НА ФОНД ОБОРОНИ  
УКРАЇНИ, ЯКА НЕ ВИМАГАЄ ВІД НАС  
ЖЕРТВИ КРОВИ.**

## ВИЙШОВ ЗБІРНИК НА ПОШАНУ КОМПОЗИТОРА М. ЛЕОНТОВИЧА

Нью-Йорк. — Восени 1982 року в Нью-Йорку, заходами довголітнього диригента хорів і музикознавця проф. Симона Вожаківського, вийшла чепурно видана друкарнею „Мега” книжка на 112 сторінок під наг. „М. Д. Леонтович”. Першогокласний папір, чіткий друк, багато фотоілюстрацій, двокольорова обкладинка з зображенням видатного композитора Миколи Леонтовича — це лише важливе доповнення до найголовнішого — статей. Про їх якість і вартість говорять навіть самі прізвища співавторів збірника: д-р Володимир Савчак, проф. Ігор Соневицький, проф. Симон Вожаківський, Федір Онуфрійчук, Василь Завітневич, Алла Коссовська, інж. Павло Маренець, Оксана Врублевська, яка дала цікавий і цінний спогад „Мій учитель Леонтович”. З поетів тут опубліковані Любов Забашта і Л. Полтава, які присвятили авторові „Щедрика” і „Льодоному” свої твори.

Микола Леонтович не написав нічого на тексти советських композиторів. Його творчість — це українська національна музична перлина. Його життя — це життя генія закованого народу, який змагається за волю. Кожний культурний українець — українка повинні прочитати цей збірник, що вийшов завдяки скромній фінансовій пожертві сл. п. Петра Вовчка, уродженця Зах. України, переслідуваного московсько-большевицьким окупантом на Рідних Землях, члена хору в Ірвінгтоні, Н. Дж., де він і помер у 1980 році.

Книжка „М. Д. Леонтович” цінна ще й тим, що у ній зібрані рецензійні відгуки на ювілейні концерти в Америці в 50-ліття трагічної смерті композитора в 1971 році (підступно вбитого комуністичним агентом). Тут поміщені також групові світлина всіх хорів, які брали участь у тих концертах, а також фотокопії програм. Поміщено й важливий документ — „Резолюції”.

Книжка на 112 стор. коштує лише три дол. з персилкою.

Замовлення слати на адресу:

Mr. S. Woshakiwsky  
15 Chester Ave.  
Irvington, N. J. 07111, U. S. A.

„Ущухне Божий гнів, минеться кара,  
І встане Велетень тоді,  
Розправить руки грізні  
І вмить розірве на собі  
Усі дроти залізні!”

*Леся Українка*

Леся Храплива

### НА РІЗДВО УКРАЇНСЬКИМ ПОВСТАНЦЯМ

Розгорілись свічки воскові  
І промінчики грають тривожно...  
За столом тужно стеляться мрії,  
За столом місця ваші порожні...

Розгорілись свічки воскові,  
Шелестить давнім спомином колос...  
А чи ви там, в снігу у завії  
Колядок хоч почуєте голос?

Чи в ліси, що лунають боями,  
Хоч „Христос Народився” долине?  
Чи заблісне ясними свічками  
Верховіття обмерзле ялини?

О, прийдіть крізь простори морозні  
Тут до нас, у далекому світі!  
За столом місця ваші порожні,  
У серцях місця ваші відкриті!

Та ж сьогодні нам Правда родилась  
І сповнилась вселенная дива;  
Хижі звірі в лісах погодились.  
Кожна казка сьогодні правдива!

Та ж одвічна Мрія сповнилась  
У горганській скалистій печері...  
Може так, може зараз в цю хвилину  
Тут широко відчиняться двері...

В мазепинках, в засніжених шубах,  
А на поясі лента набоїв,  
Так між нами ви станете, любі,  
Лісовії легенди герої!

І на вістрях багнетів кривавих  
Буйний вітер карпатський, крилатий,  
А в очах, повних жаху і слави,  
Вічний жар непоборний, завзятий...

Ви до столу засядете з нами,  
Колядки залунають одвічні,  
Розгоряться новими вогняни  
На покутті високій свічі...

І розкажете казку чарівну,  
Як в лісах гуртувалася слава,  
Понад темряву грізну, нерівну,  
Піднімалася ранку заграва.

Як до місяця зброя кувалась  
І горіли серця на сторожі,  
Переможцем, як Правда, ставала  
Понад грізні колони ворожі

І слова розгоряться палкії  
І візьметься в серцях у нас сила,  
Щоб іти крізь сніги і завії  
До вертепу, де Правда родилась...

О, прийдіть крізь простори далекі  
З наших рідних лісів, подорожні!  
Бо серця наші в тузі великій,  
А місця ваші ждуть вас — порожні...

Із есею „До Шевченкових роковин”: „З якою  
неймовірною, якби нелюдською жадобою пов-  
ноти і завершености він, письменник з кріпаків,  
цькований, засланий, нещасливий в особистому  
житті, віддає себе всього Батьківщині, щоб ніби  
розплинутися в ній і в цім творчім пориві відда-  
ти Батьківщині одночасно ту свою повноту і за-  
вершеність” — завершеність Шевченка. (1947  
року).

Євген Маланюк

Коли мегами небо злоба крає  
І крушить твою вроду світову,  
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю  
І в твоєму імені — живу!

„Україні” —  
Василь Симоненко

ВІДЗНАЧАЙМО 1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ  
УКРАЇНИ-РУСИ ВЖЕ ТЕПЕР НОВИМИ  
УСПХАМИ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ УКРАЇН-  
СЬКОГО ОРГАНІЗОВАНОГО ЖИТТЯ —  
В ІМ'Я ПЕРЕМОГИ НАЦІОНАЛЬНО-  
ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ!





П. Власгора

## ВІД ВНУТРІДЕРЖАВНОГО ДО МІЖНАРОДНОГО ТЕРОРУ

(Закінчення з г. 11)

„Діяльність Полуведька в Житомирі треба прослідити окремо. Всі дані говорять про те, що він, подібно як він підготовляв атентат на полк. Є. Коновальця, також підготував убивство О. Сеніка і М. Сціборського. Полуведько, який у мельниківській похідній групі, з огляду на своє походження зі Східніх Земель, вважався експертом у тих справах, був поінформований про всі плани похідних груп, а також були йому відомі завдання ОУН на СУЗ і плани, які мали виконати члени ПУН — О. Сенік і М. Сціборський.

„Зрадник Кіндрат Полуведько, який діяв як Юда в українському середовищі й який, на наказ вічного нашого ворога — Москви, спричинився до смерті полк. Є. Коновальця і до смерті сотень українських патріотів, закінчив своє життя мерзенною смертю — по-юдиному, повісився в половині лютого 1942 року в харківській тюрмі, куди попав як викритий польовий агент.

„Спеціалісти-чекісти вигадували різні способи і провокації у боротьбі з українським підпіллям. Бували випадки, що... перебиралися чекісти за повстанців і в селі нищили найповажніших та всіма шанованих людей”, щоб „підорвати довір'я до підпілля і таким чином населення припинить підтримувати підпілля”.

„Питанням боротьби з ворожою агентурою, її діяльністю, за винятком рев. ОУН, ніхто не займається на еміграції, що дає ворогові можливість далі провадити свою провокативну діяльність. Серед еміграції у перші повоснні роки ворог розшукав своїх людей, які належали до компартії, були комсомольськими активістами й не змінили своїх поглядів. Москва розшукала тих, які служили в НКВД, міліції, сексотів довоєнних років. Воєнні події розвивалися так, що не один із вищеперечислених категорій людей проти власної волі опинилися на еміграції”.

„Також опинилися на чужині спеціально вислані для розвідчої служби в часи війни. Вони всі затерлися в еміграційну гущу, приховуючи своє дійсне обличчя...”

„Останніми роками... КГБ почав цікавитися українцями молодшого покоління, особливо тими, які народилися на чужині... Боротьба проти еміграції провадиться двома напрямками: офіційною пропагандою і конспіративно-агентурним способом... З іншого боку КГБ у своїх провокаціях і дезінформаціях намагається використовувати партійний поділ”.

„Головну увагу КГБ звертає на ОУНР. При допомозі всіх середників КГБ хоче викликати проти ОУНР невдоволення, підсуває різні закиди, — як — недемократичність, співпрацю з гітлерівцями; безперервно провадить очорнюючу акцію супроти провідних людей, поширює проти них видумані провокації... До урядів західних країн на політичних діячів КГБ через свої представництва й журналістичні зв'язки передає спеціально спрепаровані „матеріали”, в яких насвітлює ОУНР, як нацистсько-терористичну організацію.

„Такі саме провокації ворог пускає проти молодечих українських організацій, зокрема видумує різні „терористичні та шпигунські школи”, які нібито провадяться в літніх виховних таборах. (224-225, 268-269-270).

„КГБ мріє про те, як би йому пропхати своїх людей до керівництва українського організованого життя на еміграції... і тоді робити замішання, провокації та зробити еміграцію нездібною до творчої праці... діячі майже не думають про діяльність ворога... вони вбачають ворога в політичному противникові.

„Для української еміграції, а її діячів зокрема потрібно слідкувати за агентурною діяльністю ворога і ставити справи так, щоб ворожа діяльність не знайшла в нас для себе ґрунту, а агентура КГБ була ізольована від творчих сил нашої еміграції”. (ст. 319-321).

С. Мечником сказано ясно й досить. За очорнювачами українських діячів не треба довго розглядатися. Їх бачимо навколо нас в Австралії, з їх потоком помий у їх самвидавних гнійних ямах і повенню анонімних паплюжних листів. („Наш Фронт” г. 2/1982, Австралія).

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!  
**УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ ПЕВНІСТЬ**

**SECURITY SAVINGS & LOAN ASSN.**

**936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622**

**312-772-4500**

**ФІЛІЯ:**

**2166 Plum Grove Road, Rolling Meadows, Ill. 60008**

**312-991-9393**

- В «Певності» Ви одержуєте найвищі відсотки на всіх ролах ощадностей, нараховувані щоденно від дня вкладу до дня вибору й виплачувані квартално
- В «Певності» Ви одержуєте відсотки від відсотків.
- В «Певності» Ваші ощадности обезпечені Федеральною Агенцією до суми 100 тисяч доларів.
- В «Певності» Ви можете відкрити пенсійні конта, т.зв. IRA і Keogh, чекові конта та користати з першою депозиту пенсійних чеків.
- В «Певності» є до Вашої диспозиції різного рода шадничі Сертифікати.
- В «Певності» є вогнетривалі скриньки для переховування цінних речей.

**ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ «ПЕВНІСТЬ» —  
НАЙБІЛЬШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!**

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА  
КООПЕРАТИВА СУМА**

**В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.**

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ, ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки, вакації, весілля та інші цілі.  
СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ  
Майно кожного вкладчика чи позичкодавця забезпечене.

Приймає ощадності і платить 7% дивіденди  
Безплатне забезпечення ощадностей  
Безплатне життєве забезпечення до 2,000 дол.

Адреса:

**SUMA (YONKERS)  
FEDERAL CREDIT UNION**

301 Palisade Ave. Yonkers, N.Y. 10703  
Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

**„БУДУЧНІСТЬ”**

**У ДЕТРОЙТІ**

СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ. НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА, ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЙ, ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ (КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5¼% ДИВІДЕНДИ

Вкладчики мають безкоштовне життєве забезпечення до висоти 2,000 дол.  
Ощадності забезпечені до всякої висоти.

**Future Credit Union of Detroit**

4641 Martin Ave., Detroit, Mich.  
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212  
Tel.' 843-5411

**Панько Незабудько**

## **Новорічні віншування**

*(Замість фейлетону)*

*Сійся, родися жито пшениця, всяка пашниця!  
Прибавляйтеся, грошенята, ростить відсотки в банку і „ставки”, щоб кишені завжди були повні! Рости, розуме, вишир, уздовж, узвиш і углиб, щоб любов запанувала між нами, українцями, спокій і взаємопошана і щоб ми якнайбільше користі принесли нашій обездоленій Батьківщині і рідному народові!*

*Віншую всім вашим фермерам, щоб урожай ніколи їх не оминав! Щоб завжди був хліб і до хліба; щоб вівса обрік для коней і всяка паша для худібки; щоб було на газоліну, і на оливу, і на податки, і на всякі інші видатки!*

*Робітникам нашим бажаю, щоб збільшилась їм „нейда”, а зменшились податки. Щоб росли їм проценти в банку і щоб, крім банкової книжечки, цікавились українською книжкою загально також.*

*Усім нашим „батькам народу” віншую, щоб не лише ставили вимоги до своїх „народних дітей”, але й прислухались уважно до їхніх вимог також.*

*Часописам і журналам нашим бажаю, щоб позбулись усіх післяплатників, а передплатники щоб їм подвоїлись.*

*Преподобному духовенству нашому віншую, щоб заховали на пізніше церковні догми і щоб закотило рукави до спільного відзначення Тисячоліття християнства в Україні!*

*А далі віншую і бажаю:*

*Щоб так зв. „Комітет на Правопорядок в УККА” зробив нарешті порядок у себе вдома; щоб УККА тримав і далі лицарський курс;*

*щоб любовний флірт між УНС і УБС закінчився матримоніальним поєднанням і щоб обидва братські союзи домовились, хто з них має бути молодію, а хто молодим, а хто піде в „дим”...*

*щоб часописи „Свобода” і „Народна Воля”, наслідуючи своїх батьків — братські союзи, по-*

*єднались також у одне — щоденник „Народна Свобода і Воля”, і щоб на своїх сторінках давали свободу й волю висловитись кожному;*

*щоб „Український Голос” став позитаний серед канадських фермерів;*

*щоб деякі газети перестали бути співзвучні з „воріженьками”;*

*щоб „Самостійна Україна” одержала красну бляшку за випадки проти українських націоналістів-самостійників;*

*щоб „Новий Шлях” озистився від старих партійних бур’янів;*

*щоб Гриць Зозуля одержав в УВУ наукове звання „доктора хлопської хвілособії”;*

*щоб „Наш Світ” дістав нового редактора — але не на шкоду гитагам;*

*щоб ред. Степанові Рососі подарував хто нові ножичі;*

*щоб ред. Іван Кедрин перестав писати сумбурні статті на політичні теми, а взявся за неплутані спогади;*

*щоб мгр Петро Балеї за своє „Обезвласнене суспільство” здобув нагороду Нобеля;*

*щоб д-р Іван Овезко з його „Украпресою” на нашій грішній землі стали тими першими, що всім догодили.*

*Усім же загально віншую щастя і здоров’я та щасливого Нового Року!*

**В і д Р е д а к ц і ї :** Довголітньому шановному співробітникові, майстрові фейлетону п. Панькові Незабудькові бажаємо ще не одного „Перо під ребро”!

### **ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ З ПИТАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

**В Іллінойському Ун-ті в Урбані відбулася організована проф. Дмитром Штогрином Конференція з питань української літератури. У скликанні конференції важливу участь брали д-р Б. Рубчак і д-р Ю. Луцький.**

**Доповіді були настільки цікаві аналізою порушених проблем, що власті Іллінойського Ун-ту вирішили видати їх окремим збірником. Це, як можна припускати з газетних інформацій, буде одно з найбільш вагомих закордонних видань з питань української літератури в минулому і сучасному: приглушованої окупантом в Україні і нечятальництвом за кордоном.**

### **ЧИ ПОЖЕРТВУВАЛИ ВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА”?**